

Új USA-magyar adóztatási egyezmény– hatályban vagy sem?

Posted on: [04-25-2014](#) by: [Szmicsek Sándor](#)

Nem köztudott még a szakmában sem, miért nem lépett hatályba a 2010-ben megkötött USA-magyar kettős adóztatási egyezmény. A magyar parlament még 2010-ben ratifikálta, azt ki is kihirdették, de mégsem lépett életbe. A probléma egyszerű, de szokatlan, és oka egyetlen személy: Rand Paul.

Az új USA-magyar kettős adóztatási egyezményt 2010. február 4-én írták alá és a magyar Országgyűlés 2010. február 22-én el is fogadta. Az egyezmény szerint az a ratifikációs okmányok kicserélésének napján lép hatályba és rendelkezései attól a naptól alkalmazandók. **Magyarország tehát már 2010-ben ratifikálta, de az USA a mai napig sem.**

De vajon az USA miért nem ratifikálja az egyezményt négy év után sem? Ezt egyetlen személy akadályozza: Rand Paul. Paul 51 éves és Kentucky állam képviselőjében 2010. január 3-tól tagja a Szenátusnak. Végzettségét tekintve szemészorvos, 2007-ben alapította meg saját szemklinikáját. Szakmáján túlmenően aktív politikus. 1994-ben alapította meg a Kentucky Adófizetők Szövetségét, amelynek fő célja a túladóztatás megakadályozása.

A nemzetközi egyezmények esetében a Szenátus joga a már megszavazott törvényjavaslat elnöki aláírásának jóváhagyása. A Szenátus Külügyi Bizottsága támogatta az egyezményt, amely ezután vita nélküli szóbeli szavazásra kerül, ha annak megtárgyalásával minden szenátor egyetért. Tehát külön kell szavazni arról, hogy a szenátus napirendre tűzze az egyezményről szóló szavazást. Bár a Szenátus minden korábbi hasonló szavazása gyakorlatilag formális volt és a jóváhagyás nem volt kétséges, de ez megváltozott attól a

naptól, amikor Rand Paul a Szenátus tagja lett. **Ugyanis amíg az egyezmény elfogadásához sima többség szükséges, az egyezményről szóló szavazás napirendre vételéhez a Szenátus egyhangú egyetértése szükséges.** Rand Paul nem járult hozzá a napirendre vételhez. De nem csak a magyar egyezmény jutott erre a sorsra, hanem a svájci és a luxemburgi egyezmény is, valamint minden kettős adóztatási egyezmény, amelyek 2010. január 3. után elfogadásra a Szenátus elé kerültek.

Rand Paul a gondolat és cselekvés szabadságának híve. Véleménye szerint az új egyezmények információcserére vonatkozó szabályai túl nagy szabadságot adnak a másik országnak abban, hogy nyomozzon az amerikai adófizetők jövedelmei után. Álláspontja szerint ehhez megalapozott gyanú és konkrét bizonyítékok szükségesek. Nem tartja elfogadhatónak az olyan általános nemzetközi kéréseket, mint például azt, hogy Magyarország vagy Svájc adja ki az amerikai állampolgárok minden, számukra rendelkezésre álló adatait és jövedelmi információit.

A jogi helyzet valóban nem tiszta. Példaként említhető, hogy az USA Igazságügyi Minisztériuma több éve vizsgálja az amerikaiak Svájcban elhelyezett befektetéseit és ezekben a svájci bankok felelősségét. Az UBS AG Svájc legnagyobb bankja, már megegyezett az amerikai hatóságokkal, átadott adatokat 4500 bankszámláról, valamint 780 millió dollárt is fizetett annak érdekében, hogy büntetőeljárás ne induljon a bank ellen. (Tudnivaló, hogy ezeknek a bankoknak fióktelepei vannak az USA-ban és aktív marketingtevékenységük során adótervezési lehetőségekkel keresték fel a potenciális amerikai befektetőket az USA területén.) Az amerikai adóhatóság, az IRS hasonló megkereséssel élt egy másik svájci bank, a Julius Baer ügyében. A svájci adóhatósághoz érkezett megkereséssel kapcsolatban a svájci St. Gallen-i Szövetségi Közigazgatási Bíróság 2014. január 6-án úgy döntött, hogy a megkeresésnek nincs jogalapja, így az adatok nem adhatóak ki az USA-nak, mivel a megkeresésben az IRS az amerikai állampolgárok és a bank absztrakt, feltételezett jogellenes magatartására hivatkozott, de semmilyen olyan bizonyítékot nem csatolt, amely adócsalásra utalna. Mivel az 1996-ban kötött USA-Svájci Kettősadóztatási Egyezmény információcserére vonatkozó rendelkezései a bizonyítékot megkövetelik, és mivel a 2010-ben megkötött újabb egyezmény, amely már ilyen megkötést nem tartalmaz, nem lépett hatályba, így a megkeresésnek jogalapja nincs – érvelt a bíróság döntése.

A bírósági ítélet kifejtette, hogy pusztán az a tény, hogy az amerikai állampolgárok „elfelejtették” bevallásukban feltüntetni a svájci jövedelmeiket, önmagában nem minősíthető adócsalásnak, csak adóelkerülésnek, amely esetre viszont az 1996-os egyezmény szerinti információcserére vonatkozó államközi eljárás nem indítható.

A probléma érinti a **FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act)** törvény alkalmazását is. A törvényt az USA Kongresszusa 2010-ben fogadta el, mely a külföldön bankszámlát fenntartó, amerikai egyesült államokbeli adófizetők adóelkerülése ellen lép fel. A 2014. július 1-től hatályba lépő rendelkezés szerint azok a külföldi pénzügyi intézmények, amelyek nem szolgáltatnak adatot az amerikai bankszámlákról, 30% forrásadót fizetnek az USA-ból származó egyes átutalásaikból. Ezzel gyakorlatilag ezek az intézmények kizárják magukat az USA pénzpiacáról. Ellenvélemények fogalmazódnak meg a FATCA értelmezéséről, mely szerint a törvény elfogadásakor nem volt szándékolt ennyire széleskörű felhatalmazást adni az amerikai kormánynak az adatok indoklás nélküli begyűjtésére, mivel az általános személyiségi jogi és adatkezelési törvényi szabályozások fényében kell ezeket értelmezni. A FATCA kapcsán több mint 100 országgal tárgyal az USA, hogy az időközben általa kidolgozott FATCA modelleget egyezményt megkösse. Magyarország 2014. február 4-én aláírta a

FATCA egyezményt az USA Nagykövetségén, amelyet a nemzetgazdasági miniszter 2014. április 15-én terjesztett be elfogadásra a parlament elé.

A FATCA végeredményben jó megoldás arra, hogy a hatályba nem lépett egyezményeknek az információcserére vonatkozó szabályai mégis alkalmazhatóak legyenek, bár a svájci bíróság ítélete ebben némi kétséget támaszt, hiszen a bíróság annak ellenére hozta meg ítéletét, hogy **Svájc már 2013. február 14-én aláírta a FATCA egyezményt az USA-val.** A svájci bíróság megítélése szerint a FATCA annyiban alkalmazható, amennyiben a kettős adóztatási egyezmény arra lehetőséget ad. További jogi kétségek merülnek fel annak tükrében, hogy amíg általában a nemzetközi egyezményeket az USA törvényhozásának el kell fogadnia, az amerikai kormányzat értelmezése szerint a FATCA egyezményekre nem vonatkozik ilyen ratifikálási kötelezettség.

Az új egyezményeknek az egyezményi védelemmel való tiltott visszaélésére vonatkozó szabályai, valamint minden más, a korábbi egyezményekhez képesti változások azonban továbbra sem tudnak életbe lépni mindaddig, amíg Rand Paul nem változtatja meg álláspontját, vagy le nem jár a mandátuma. Ez utóbbi 2017. január 3-án lesz kivéve, ha Rand Pault 2017-től újraválasztják.

[A magyar adóhatóság angol nyelvű honlapján](#) már az új egyezményt jelölik meg hatályosnak azzal, hogy az 2010. március 5-én lépett hatályba, míg a magyar nyelvű honlapon a régi egyezmény szerepel hatályosként. Az [IRS honlapján](#) a régi, 1979-es egyezményt jelölik meg hatályosnak. Ez utóbbi a valóság, hiszen az elmondottak alapján valójában az USA eddig még nem ratifikálta az új magyar-amerikai kettős adóztatási egyezményt, ami az egyezmény hatályba lépésének előfeltétele.

A cikkben szereplő egyezményekről az alábbi linkeken olvashat:

[Aláírt FATCA egyezmények](#)

[FATCA egyezmény Magyarországgal](#)

[Az Egyesült Államok Nagykövetségének közleménye](#)

Forrás: Mazars szakmai blog <http://blogs.mazars.com/hungary/uj-usa-magyar-egyezmey/>